2014. S.41 T

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH, 2014

❒ **Scríobh do SCRÚDUIMHIR anseo:** [ ]

CEOL – ARDLEIBHÉAL

ÉISTEACHT, CUMADÓIREACHT AGUS STAIDÉAR GINEARÁLTA (300 marc)

Dé Céadaoin, 18 Meitheamh – maidin, 9.30–11.30

Stampa an ionaid

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán na marcanna [ ]

1. **Suim na n-iomlán bun leathanaigh**	
2. **Móriomlán na gceisteanna nár ceadaíodh.**	
3. **An marc a bronnadh (1 lúide 2).**	
4. **Bónas as freagairt i nGaeilge**	
5. **An marc iomlán**	

Ceist	Marc	
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
IOMLÁN		
BÓNAS DON GHAEILGE		
MÓRIOMLÁN		
GRÁD		

TREORACHA AR LEITH

- ❐ *Freagair mar seo a leanas:*

I—Éisteacht:	*Gach ceist ó 1 go dtí 5*
II—Cumadóireacht:	*(a) Ceist 6,7* ***agus*** *8* ***nó*** *(b) Ceist 9 amháin*
III—Staidéar Ginearálta:	*Ceist 10*

- ❐ *I ráitis a dtugtar rogha iontu,* ***cuir ciorcal thart ar an gceann atá ceart dar leat, nó tarraing líne faoi.***
- ❐ *Beidh CÚIG nóiméad agat i dtús báire chun na ceisteanna 1–6 a léamh.*

TREORACHA GINEARÁLTA

- ❐ *Sula dtosaíonn an scrúdú, éist go cúramach leis an triailsliocht.*
  Mura féidir leat an taifeadadh a chloisteáil go soiléir, labhair leis an bhfeitheoir anois.
- ❐ *Éist freisin leis an ngíog rabhaidh agus le fógairt gach ceiste ar an taifeadadh.*
- ❐ *Ní miste do chuid freagraí a scríobh fad atá an taifeadadh á sheinm nó le linn na sosanna.*
- ❐ *Scríobh do chuid freagraí go léir sna spásanna atá ann dóibh i* ***LEABHAR SEO NA gCEISTEANNA AGUS NA bhFREAGRAÍ.***
- ❐ *Is cóir na leathanaigh bhána i ndeireadh an leabhair a úsáid do shracobair.*
- ❐ *Iarr ar an bhfeitheoir páipéar breise nó lámhscríbhinn cheoil bhreise a thabhairt duit, más gá.*
- ❐ *Ná tabhair aon pháipéar eile isteach i halla an scrúdaithe leat.*
- ❐ *Níl cead agat aon ní a rá, cnagadh ná crónán a dhéanamh ná canadh le linn an scrúdaithe seo.*

I—ÉISTEACHT

Ceist 1	***AMHRÁIN DUALGAIS***	***30 marc***

❒ *TRÍ shliocht a sheinnfear DHÁ uair.*

❒ *Freagair A, B, C agus D.*

Sliocht 1

A (i) Seo . . .

■ bailéad ■ spioradálach ■ amhrán ealaíne ■ amhrán as ceolra

(ii) Ainmnigh gné **rithime** amháin den amhrán seo.

_ *(8)*

Sliocht 2

B (i) Ainmnigh cumadóir an amhráin seo. _

(ii) Is gné den amhrán seo **seichimh**. Cad is seicheamh ann?

_ _

_ *(8)*

Sliocht 3

C (i) Sa sliocht seo cloistear …

■ banna míleata ■ banna píob ■ ceathairéad téadach ■ ceolfhoireann shiansach

(ii) Agus úsáid á baint agat as litreacha, comhlánaigh foirm an amhráin seo:

A	A		

(8)

D Seo sliocht as ceann amháin de na hamhráin atá díreach cloiste agat.

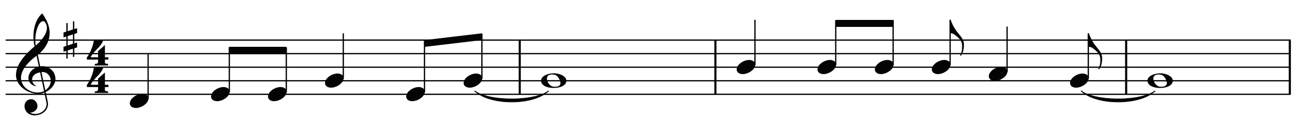

Is í oscailt an amhráin seo í … ■ amhrán 1 ■ amhrán 2 ■ amhrán 3 (6)

❒ *Beidh sos gairid ann anois chun do fhreagra a chríochnú.*

Sliocht 1: *Sliocht as ceann amháin de do shaothair dhualgais, a sheinnfear uair AMHÁIN.*

❒ *Freagair A agus B.*

A (i) Ainmnigh an **saothar** as ar baineadh an sliocht seo. _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

(ii) Is é an cumadóir ná _ *(4)*

B Is é ainm na gluaiseachta seo ná *Farandole*. Céard is farandole ann?

_ _

_ *(4)*

❒ *Cloisfidh tú anois an chéad chuid den sliocht. Tá na 9 mbarra tosaigh clóbhuailte thíos.*

❒ *Seinnfear TRÍ huaire í.*

❒ *Freagair C agus D.*

Sliocht 1, an chéad chuid

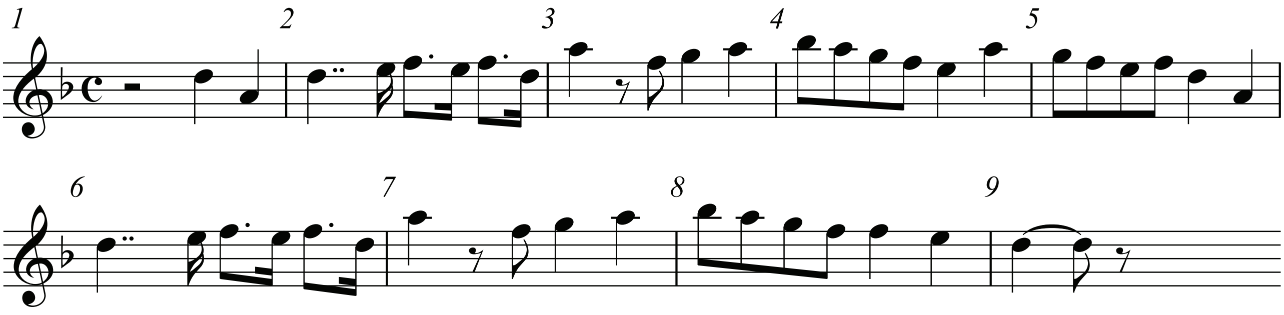

C (i) Is í stíl an cheoil sa chuid seo ná

■ cornphíopa ■ minit ■ masúrca ■ máirseáil

(ii) Is é an tonúlacht ná ■ mór ■ mion ■ módúil

(4)

D I ndiaidh bharra 9, cloistear an tséis in **aithris**. Tosaíonn an aithris …

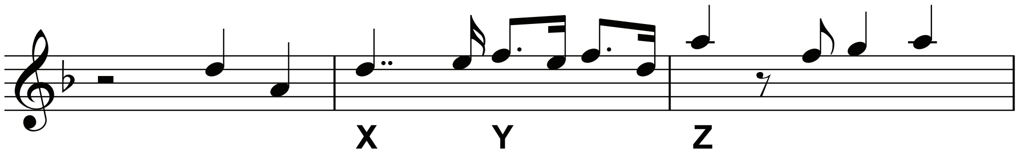

■ ag X (i ndiaidh 2 bhuille) ■ ag Y (i ndiaidh 4 bhuille) ■ ag Z (i ndiaidh 6 bhuille)

(4)

❒ *Cloisfidh tú anois an dara cuid den sliocht.Tá an 12 bharra tosaigh priontáilte thíos.*

❒ *Seinnfear TRÍ hUAIRE í.*

❒ *Freagair E.*

Sliocht 1, an dara cuid

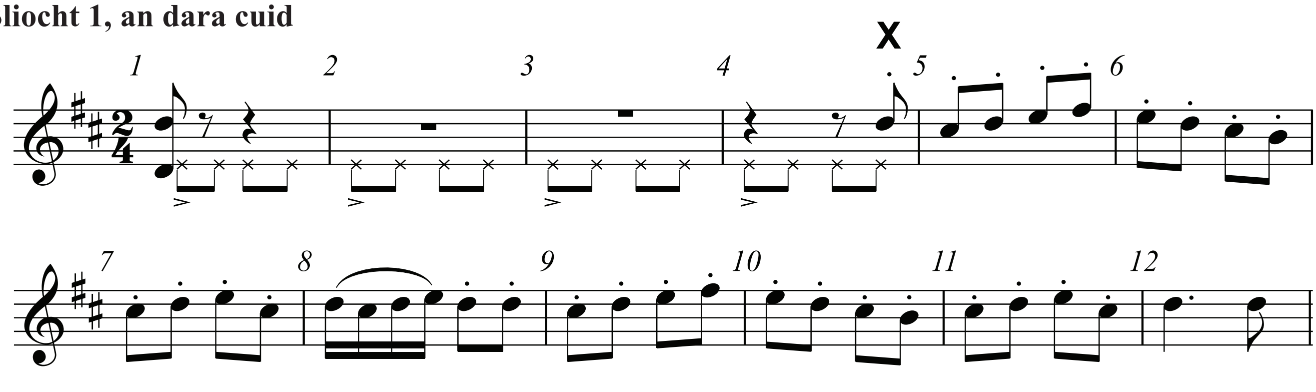

E (i) Ainmnigh an **dá** uirlis ar a seinntear an tséis ag **X**.

1 _ 2 _

(ii) **Dhá** ghné den tionlacan ná …

- cordaí briste
- nótaí suas ar veidhlíní
- nótaí marthanacha
- bloc-cordaí
- tríphléadaigh
- tríligh ar veidhlíní

(8)

❒ *Cloisfidh tú anois sliocht eile, as gluaiseacht dhifriúil, nach bhfuil priontáilte anseo.*

❒ *Seinnfear TRÍ huaire é.*

❒ *Freagair F.*

Sliocht 2

F Sa sliocht seo cloistear mír oscailte agus mír fhreagrach.
Luaigh **dhá** shlí ina bhfuil an mhír fhreagrach éagsúil leis an mír oscailte.

1 _

2 _ *(6)*

❒ *Beidh sos ann anois chun do fhreagra a chríochnú.*

- *TRÍ shliocht a sheinnfear DHÁ uair.*
- *Freagair A, B agus C.*

Sliocht 1

A (i) Ainmnigh an cineál seo damhsa. _

(ii) Is é an t-amchomhartha ná _

(iii) Barra tipiciúil rithime é …

- 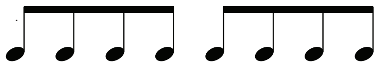
- 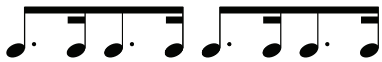
-

(9)

Sliocht 2

B (i) Is plancstaí é an fonn seo. Mínigh an téarma seo.

_ _

_ _

(ii) Ainmnigh an dá uirlis ar a seinntear an tséis.

1_ 2 _

(iii) Sainaithin gné neamhthraidisiúnta **amháin** den cheolchasadh seo.

_ *(9)*

Sliocht 3

C Tá an ceol sa sliocht seo á sheinm ag banna céilí.
Luaigh **trí** ghné de bhanna céilí mar a chloistear sa sliocht seo iad.

1 _

2 _

3 _

(12)

❒ *Freagair D anois. (Níl aon cheol ar an taifeadadh don chuid seo den cheist.)*

D Foirm thraidisiúnta den amhránaíocht Ghaelach é an Sean-nós.

(i) Ainmnigh **trí** ghné den stíl amhránaíochta seo agus mínigh gach ceann atá luaite agat.

Gné 1: _

Míniú: _

_ _

_ _

Gné 2: _

Míniú: _

_ _

_ _

Gné 3: _

Míniú: _

_ _

_ _

(ii) Sainaithin gné cheoil **amháin** den amhránaíocht ar an sean-nós atá le cloisteáil sa cheol uirlise Gaelach freisin.

_ *(10)*

❒ *Beidh sos ann anois chun do fhreagra a chríochnú.*

Sracobair

❒ *Mír CEITHRE BHARRA a sheinnfear CÚIG uaire ar an bpianó.*

❒ *Beidh sos oiriúnach ann tar éis gach seanma.*

❒ *Seinnfear an gléasnóta DÓ agus an corda TONACH roimh gach seinm.*

❒ *Cloisfidh tú **an chuisle** ar an méadranóm roimh **an chéad dá sheinm amháin**, agus lena linn.*

❒ *Chun cabhrú leat, tugtar **na chéad cheithre nóta tosaigh**.*

❒ *Freagair A, B agus C.*

A Cuir isteach na 10 NÓTA SÉISE atá ar iarraidh. *(20)*

B Scríobh an PATRÚN RITHIME. *(16)*

C Cuir isteach na BARRALÍNTE. *(4)*

❒ *Bain úsáid as **ceann amháin** de na trí rogha seo thíos:*

I – Cliathnodaireacht

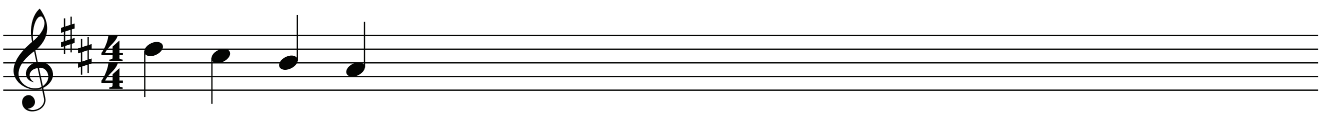

NÓ

II – Sólfá tonach [dó=D]

{| d' : t | l : s

NÓ

III – Comhcheangal de shlatnodaireacht (nó de nodaireacht eile) agus sólfá tonach.

| | | |
d' t l s

❒ *Beidh sos fada ann anois chun do fhreagra a chríochnú.*

Amhráin as ceoldrámaí, mion-cheoldrámaí, cantáideanna, oratóirí agus ceolraí stáitse

❒ *Freagair A agus B. (Níl aon cheol ar an taifeadadh do na codanna seo.)*

A Ainmnigh d'AMHRÁN ROGHNAITHE sa chatagóir seo agus an CUMADÓIR.
(NÁ hainmnigh d'amhrán dualgais *Oh I Got Plenty O' Nuttin'* anseo.)

(i) Amhrán roghnaithe: _

(ii) Cumadóir: _ *(4)*

B Ainmnigh **dhá** ghné cheoil den amhrán seo.

1 _

2 _ *(6)*

❒ *Cloisfidh tú anois amhrán as ceolra nár chuala tú cheana, b'fhéidir.*

❒ *Seinnfear TRÍ huaire é.*

❒ *Freagair C agus D.*

Sliocht 1

C Is é atá sa dréacht ceoil seo ná máirseáil. Luaigh gné **amháin** de mháirseáil mar a chloistear sa sliocht seo í.

_ *(3)*

D Tá uigeacht an cheoil sa sliocht seo

■ ilfhónach ■ monafónach ■ homafónach

Tabhair cúis le do fhreagra.

_ _

_ *(6)*

❒ *Cloisfidh tú anois an dara hamhrán as ceolra eile.*

❒ *Tá na liricí priontáilte thíos.*

❒ *Seinnfear TRÍ huaire é.*

❒ *Freagair E.*

Sliocht 2

1. If I were King of the Forest, not queen, not duke, not prince. . . .
2. My regal robes of the forest would be satin, not cotton, not chintz.
3. I'd command each thing, be it fish or fowl,
4. With a woof and a woof and a royal growl – woof.
5. As I'd click my heel all the trees would kneel,
6. And the mountains bow and the bulls kowtow,
7. And the sparrow would take wing –
8. If I – if I – were King!

E Amhrán greannmhar atá san amhrán seo. Liostaigh **trí** ghné cheoil a chuireann leis an ngreann.

1 _

2 _

3 _ *(12)*

❒ *Cloisfidh tú anois an tríú hamhrán as ceolra eile.*

❒ *Seinnfear TRÍ huaire é.*

❒ *Freagair F.*

Sliocht 3

F Tosaíonn an ceol sa sliocht seo go simplí. Sainaithin **trí** athrú a chloistear ina dhiaidh sin sa sliocht.

1 _

2 _

3 _ *(9)*

❒ *Beidh sos fada ann anois chun do fhreagra a chríochnú.*

Sracobair

II—CUMADÓIREACHT

Ceist 6 | ***TRÍCHORDAÍ*** | ***20 marc***

❒ *An véarsa thíos a sheinnfear UAIR AMHÁIN.*

❒ *Is é seo an dréacht deireanach a chloisfidh tú ar an taifeadadh.*

❒ *Freagair A, B, C agus D.*

When a Child is Born

Zacar

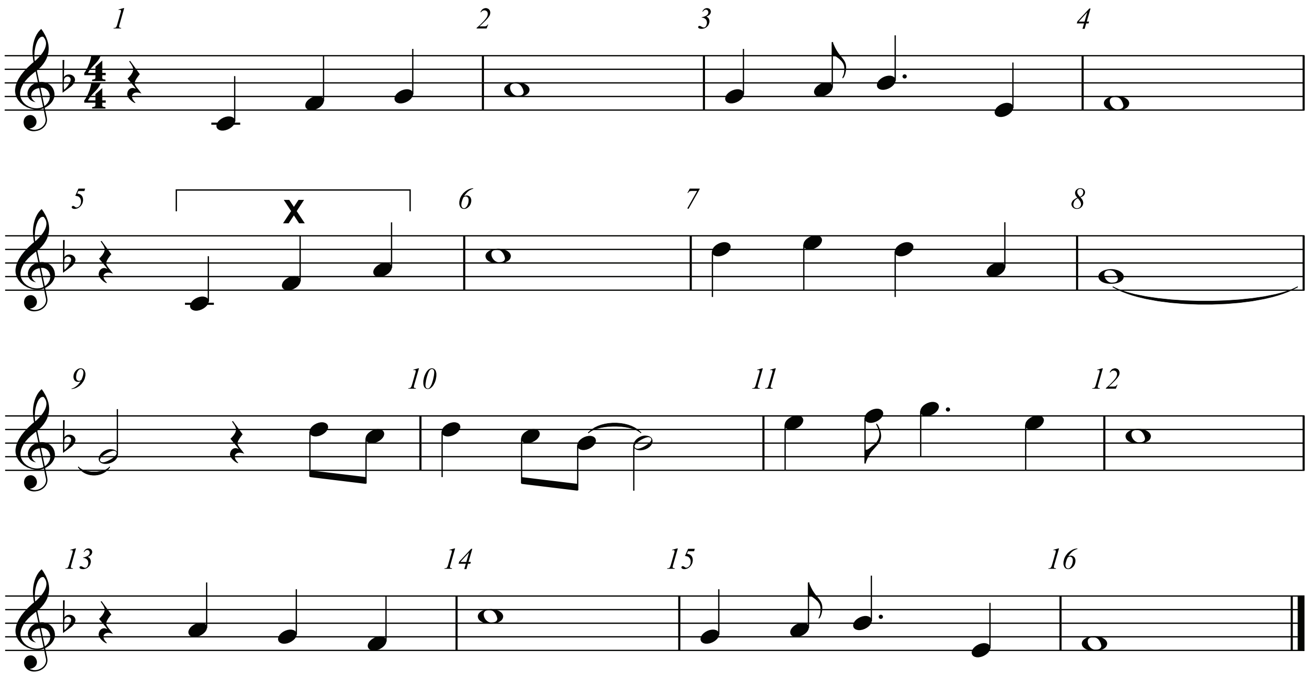

A Cad iad LITIR-AINMNEACHA na d**trí** nóta ag **X** (barra 5). _ _ _ _ _ _ *(6)*

B Déanann na nótaí sin an tríchorda seo:

■ C mór ■ D mion ■ F mór ■ B♭ mór *(4)*

C Is é atá sa tríchorda seo atá clóbhuailte ar an DORDchliath ná

■ 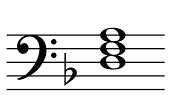 ■ 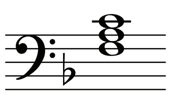 ■ 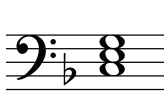 ■ 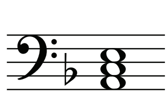 *(5)*

D Roghnaigh **ceann amháin** de na barraí seo a leanas a n-oirfeadh an tríchorda seo don tséis ann.

■ barra 7 ■ barra 8 ■ barra 11 ■ barra 16 *(5)*

❒ *Freagair CEANN AMHÁIN díobh seo a leanas:A **nó** B **nó** C.*

A MÍR A CHUR LE TÉACS A THUGTAR

An Canaerí

Bhí éanadán ag Seán Ó Riain,
Is cheannaigh sé canaerí
Ó ghasúr deas a bhí 'na rang,
Dárbh ainm Tadhg Ó Laoghaire.
Seán Mac Fheorais

❒ *Cuireadh ceol leis an gcéad dá líne thíos.*

❒ *Cum mír CEITHRE BHARRA de do chuid féin chun an tséis a chríochnú.*
*Bíodh do mhír fhreagrach **éagsúil** leis an mír oscailte.*

❒ *Bain úsáid as na treoirlínte seo a leanas:*

1 Scríobh patrún RITHIME a d'oirfeadh do na focail eile sa véarsa.
2 Cuir isteach nótaí SÉISE i ngléas B maol a bheadh oiriúnach don rithim sin. *(27)*
3 Críochnaigh ar an nGLÉASNÓTA, is é sin, DÓ. *(4)*
4 Cuir isteach na focail nó na siollaí faoi na nótaí cearta. *(4)*

Luas meánach
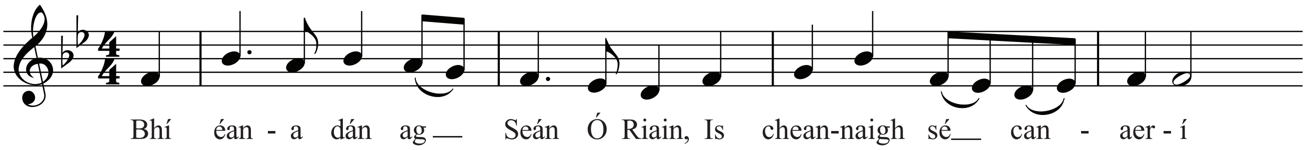
Rithim

Séis

NÓ

B MÍR A CHUR LE hOSCAILT A THUGTAR

❒ *Déan staidéar ar an oscailt seo.*

Rithim

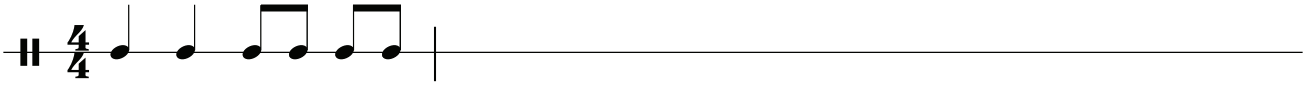

Séis

Luas meánach *(Moderato)*

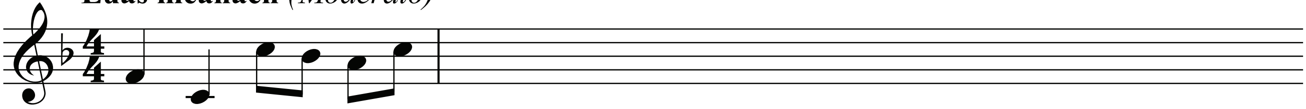

❒ *Anois críochnaigh an tséis seo thuas mar seo a leanas:*

1 Cuir TRÍ bharra leis an bpatrún rithime a thugtar.
2 Cum SÉIS i ngléas F don rithim seo. *(27)*
3 Críochnaigh ar an nGLÉASNÓTA, is é sin, DÓ. *(4)*
4 Cuir isteach MÍRIÚ oiriúnach. *(4)*

NÓ

C MÍR FHREAGRACH

❒ *Déan staidéar ar an mír oscailte ceithre bharra seo.*

Luas meánach *(Moderato)*

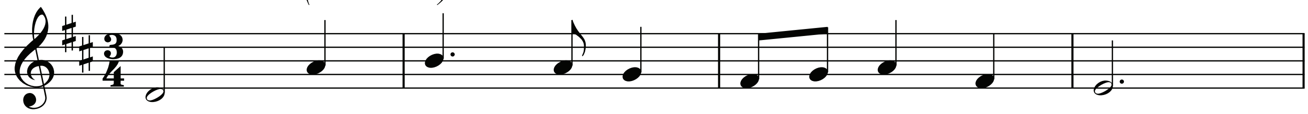

Rithim

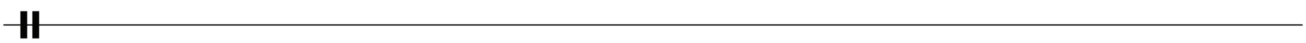

Séis

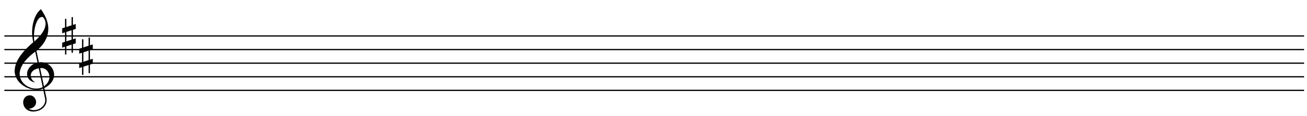

❒ *Anois cum **mír fhreagrach** thuas chun an tséis a chomhlánú.*
*Bíodh do mhír fhreagrach **éagsúil** leis an mír oscailte, mar seo a leanas:*

1 Scríobh patrún rithime CEITHRE BHARRA.
2 Cum SÉIS i ngléas D don rithim seo. *(27)*
3 Críochnaigh ar an nGLÉASNÓTA, is é sin, DÓ. *(4)*
4 Cuir isteach MÍRIÚ oiriúnach. *(4)*

❒ *Freagair CEANN AMHÁIN díobh seo a leanas:* A ***nó*** B ***nó*** C.

A SÉISNÓTAÍ AGUS DORDNÓTAÍ AG DÚNTAÍ DO MHÉARCHLÁR

❒ *Comhlánaigh an dréacht seo a leanas de réir na dtreoracha thíos.*

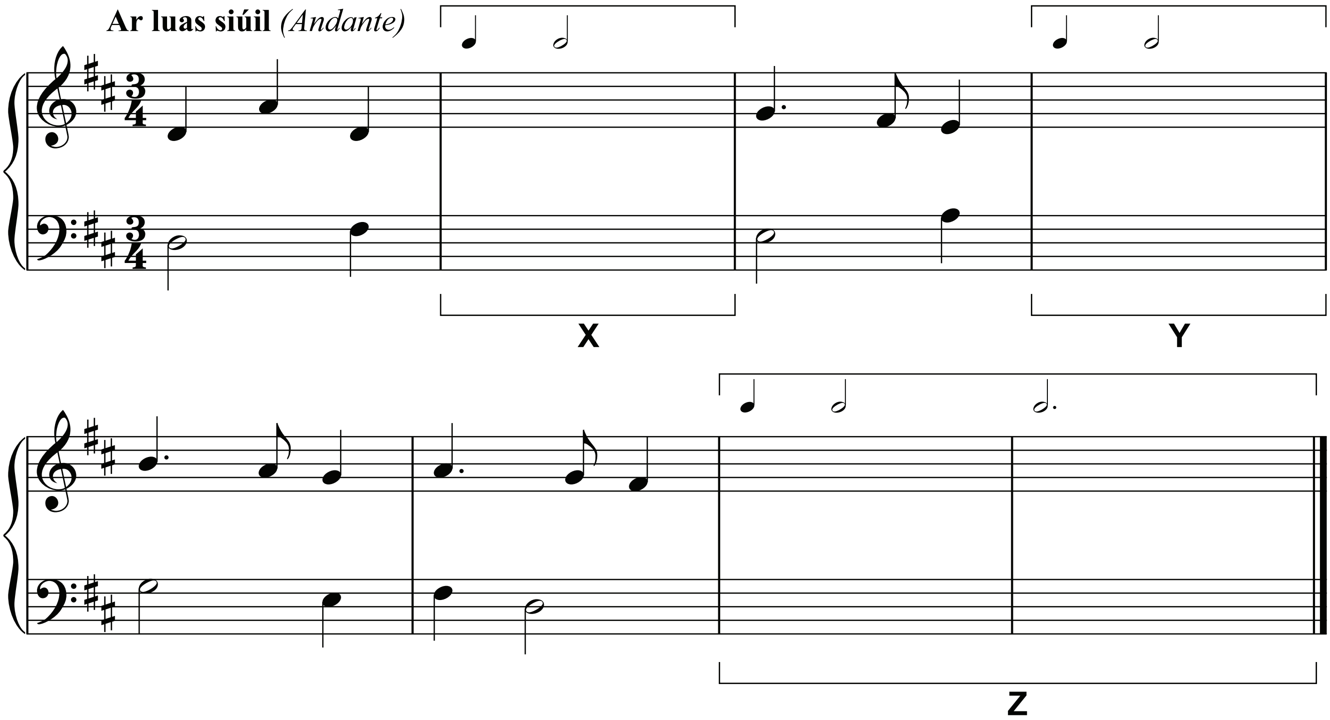

❒ *Cuir isteach séisnótaí agus dordnótaí chun iad seo a dhéanamh:*

1 Ag **X**, dúnadh BRISTE (V – vi) *(12)*
2 Ag **Y**, dúnadh NEAMHFHOIRFE (LEATHDHÚNADH) (I – V) *(12)*
3 Ag **Z**, dúnadh FOIRFE (LÁNDÚNADH) agus a réamhchorda (ii – V – I) *(21)*

NÓ

B CORDAÍ AG DÚNTAÍ DO CHÓR SATB

❒ *Comhlánaigh an dréacht seo a leanas de réir na dtreoracha thíos.*

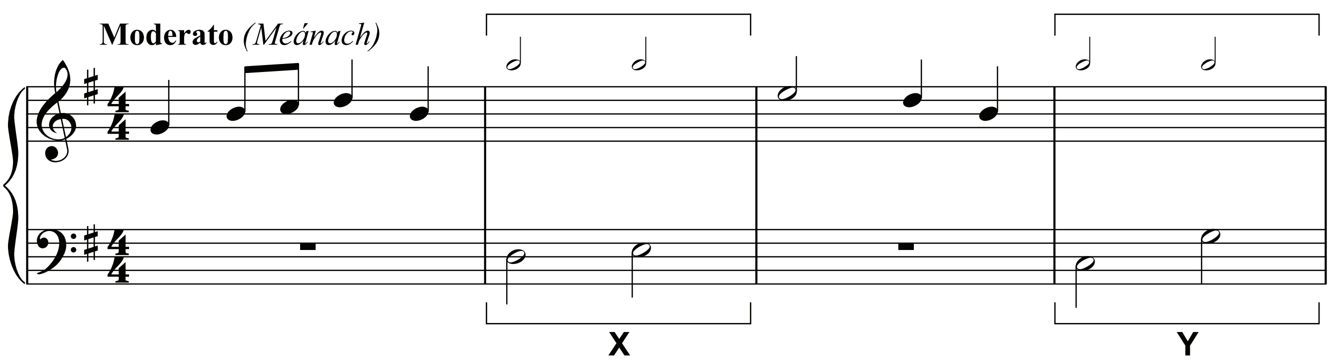

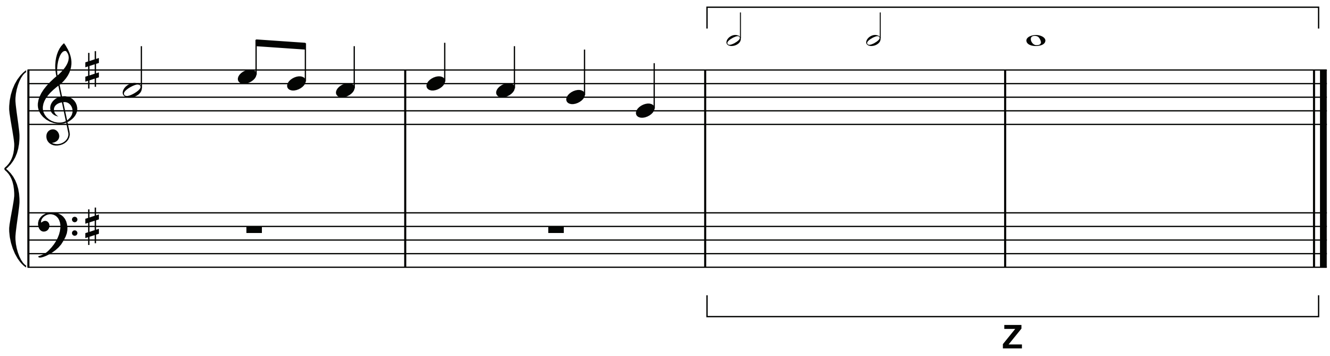

❒ *Cuir isteach páirteanna le haghaidh trí ghuth nó ceithre ghuth, de réir mar is cuí, chun iad seo a leanas a dhéanamh:*

1	Ag **X**, dúnadh BRISTE (V – vi)	*(12)*
2	Ag **Y**, dúnadh TÁNAISTEACH (IV – I)	*(12)*
3	Ag **Z**, dúnadh FOIRFE (LÁNDÚNADH) agus a réamhchorda (ii – V – I)	*(21)*

NÓ

C CORDAÍ TACA

❒ *Déan staidéar ar an bhfonn seo a leanas. Tá sé i gceist go mbeidh tionlacan cordúil ag gabháil leis.*

The Birthday Party of the King

Fred Spielman

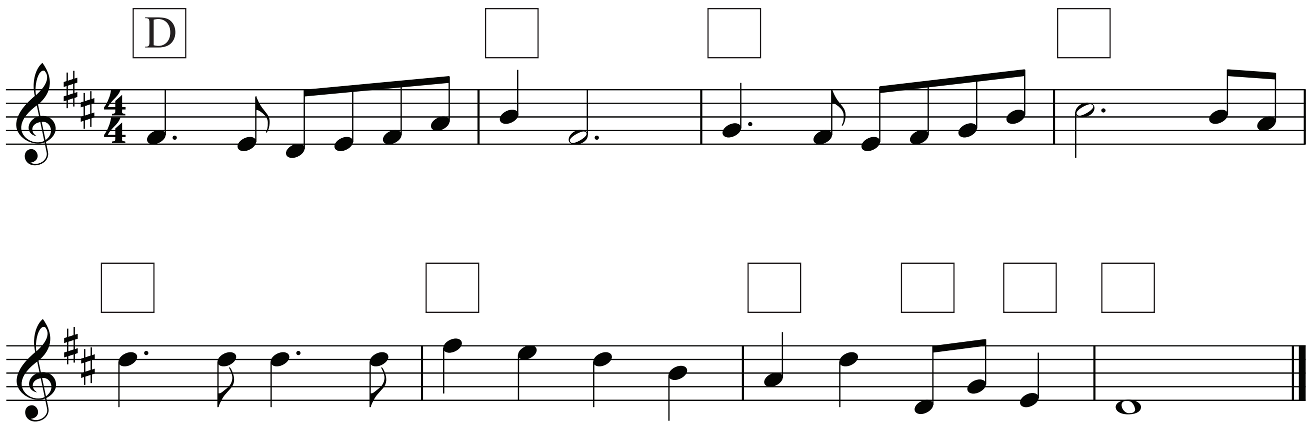

❒ *Cuireann an chéad siombail taobh thuas den cheol an corda D in iúl.*

❒ *Anois líon isteach na naoi mbosca eile mar seo a leanas:*

1	Roghnaigh siombail oiriúnach mar chorda taca i ngach bosca.	*(5×9 = 45)*
2	NÁ bain úsáid as uimhreacha Rómhánacha (mar shampla I, ii, IV, etc.)	
3	NÁ bíodh an tsiombail chéanna ann dhá uair as a chéile.	

Ceist 9	SAORCHUMADÓIREACHT	100 marc

NB: Ní bhaineann an cheist seo ach le hiarrthóirí nach roghnaíonn Ceist 6 ná Ceist 7 ná Ceist 8.

❐ *Freagair A **nó** B.*

A

1 Cuir buncheol de do chuid féin le **ceann amháin** de na véarsaí (i) nó (ii) nó (iii) thíos.
2 Scríobh do ghuth(anna) agus d'uirlis(í) tionlacain de do rogha féin.
3 Ainmnigh na guthanna agus na huirlisí sin ar an scór. *(100)*

NÓ

B

1 Cum dréacht gairid a léireoidh atmaisféar ceann amháin de na véarsaí thíos.
2 Ainmnigh an uirlis(í) a roghnaíonn tú ar an scór. *(100)*

(i) **Bad Cat**
The birds are feeding in the snow,
Pecking at little seeds -
The black cat's at the window,
Thinking of evil deeds!

Richard McWilliam

(ii) **The Desolate City**
Dark to me is the earth,
Dark to me are the heavens.
Where is she that I loved,
The woman with eyes like stars?

Wilfrid Scawen Blunt

(iii) **An Gadaí**
Amach i lár na hoíche
Is sinne inár luí
Bhí duine gránna éigin
Ag siúl ar fud an tí.

Máire Áine Nic Ghearailt

III—STAIDÉAR GINEARÁLTA

Ceist 10 **_20 marc_**

❒ *Freagair A, B agus C.*

❒ *Ná bíodh dréachtaí as d'amhráin dualgais, as do shaothair dhualgais ná as an gceol Gaelach anseo.*

A Ainmnigh do staidéar ginearálta. _

Cén chatagóir a mbaineann sé léi? … … … … … … … …

- ceol ó lá go lá
- ceol ealaíne nua-aimseartha
- traidisiún an phobail
- ceol eitneach (seachas ceol Gaelach)
- ceol na meánaoise agus an renaissance

B Luaigh teidil **dhá** dhréacht ceoil as do staidéar ginearálta agus ainmnigh na cumadóirí nó na hoirfidigh.

(i) Teideal 1: _

Cumadóir: _
nó
Oirfideach: _ *(4)*

(ii) Teideal 2: _

Cumadóir: _
nó
Oirfideach: _ *(4)*

C Iarradh ort labhairt faoi do staidéar ginearálta leis na daltaí i rang ceoil na chéad bhliana. Ainmnigh **trí** ghné cheoil a bhéadh san áireamh agat agus déan cur síos orthu.

Gné cheoil 1: _

Cur síos: _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ *(4)*

Gné cheoil 2: _

Cur síos: _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ *(4)*

Gné cheoil 3: _

Cur síos: _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ _

_ *(4)*

Sracobair

Leathanach bán